

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind
acordarea burselor comunitare**

Analizând **propunerea legislativă privind acordarea burselor comunitare**, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.L125 din 30.03.2000,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Prezenta propunerea legislativă are ca obiect de reglementare acordarea unor burse comunitare elevilor și studenților cu performanțe deosebite, în situația în care venitul lunar impozabil pe membru de familie este mai mic decât salariul minim pe economie. Proiectul prevede ca resursele financiare necesare pentru plata burselor pentru elevi să se aloce de la bugetul local, iar cele pentru studenți de la bugetul consiliilor județene.

Este reglementată și obligativitatea elevilor și studenților, beneficiari ai burselor respective, de a-și desfășura activitatea profesională în țară, după încheierea stadiului de pregătire, în caz contrar, fiind obligați să returneze la bugetul statului sumele de bani obținute, cu acest titlu în termen de două luni de la încadrarea în muncă în străinătate.

2. Având în vedere că în ultima perioadă au fost formulate mai multe propuneri legislative care aveau ca obiect de reglementare acordarea unor burse elevilor și studenților, pentru evitarea unor paralelisme în reglementare, sugerăm ca în procesul de legiferare acestea să fie dezbătute împreună.

3. Semnalăm că în domeniul supus reglementării, Legea învățământului nr.84/1995, republicată, cuprinde o serie de prevederi prin care se recunosc meritele și se compensează efortul elevilor și

studenților cu rezultate deosebite și, totodată, se instituie regulile generale de sprijin material și de finanțare a activității acestora.

Astfel, potrivit art.172 din această lege, elevii și studenții de la cursurile de zi din învățământul de stat pot beneficia de burse de performanță, de merit, burse de studiu și burse de ajutor social. De asemenea, elevii și studenții pot beneficia de burse pe bază de contract încheiat cu agenții economici ori cu alte persoane juridice sau fizice, precum și de credite pentru studiu, acordate de bănci în condițiile legii.

Criteriile generale de acordare a burselor au fost stabilite prin Hotărârea Guvernului nr.445/1997, modificată prin Hotărârea Guvernului nr.558/1998.

Potrivit aceleiași legi, criteriile specifice de acordare a burselor de performanță, de merit, de studiu și de ajutor social se stabilesc anual, în consiliile de administrație ale inspectoratelor școlare și în senatele universitare, în limitele fondurilor repartizate și în raport cu integralitatea efectuării de către elevi și studenți a activităților școlare, respectiv universitare. Bursele de care beneficiază elevii și studenții se indexează.

Având în vedere actualele reglementări în materie, apreciem că proiectul ar trebui să precizeze raportul dintre bursele instituite prin dispozițiile sale și bursele existente potrivit Legii învățământului.

De altfel, pentru evitarea paralelismelor și a "fărămițării" legislației în materie, ar fi mult mai adecvat ca reglementările propuse să fie integrate în Legea învățământului.

4. Semnalăm că potrivit Anexei nr.2, Cap.II din Legea nr.189/1998 privind finanțele publice locale, modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.61/1998, aprobată și modificată prin Legea nr.86/1999, cheltuielile care se finanțează din bugetele locale pentru "Învățământ" au în vedere numai baza materială a unităților din învățământul preuniversitar de stat și nicidecum acordarea unor burse. Amintim și dispozițiile art.172 din Legea nr.84/1995 susmenționat, potrivit căruia bursele acordate elevilor din învățământul preuniversitar se suportă de la **bugetul de stat**.

În cazul în care se dorește ca bursele astfel instituite să se suporte de la bugetele locale, prin prezenta propunere legislativă s-ar aduce, de fapt, modificări celor două legi organice, situație în care ea trebuie adoptată cu respectarea prevederilor art.74(1) din Constituție.

Menționăm că potrivit Notei din finalul Anexei nr.2 la Legea nr.189/1998, "Lista cheltuielilor care se prevăd în bugetele locale poate fi actualizată ca urmare a perfecționării legislației, precum și

prin legile bugetare anuale, în concordanță cu programele de creștere a autonomiei financiare a unităților administrativ-teritoriale și de descentralizare a serviciilor publice".

Totodată, întrucât prin propunerea legislativă se instituie cheltuieli de la bugetele locale, semnalăm că devin incidente dispozițiile art.17 alin.(1) și (3) din Legea nr.189/1998 potrivit cărora "În bugetele locale nu se pot înscrie și nu se pot aproba cheltuieli fără asigurarea resurselor financiare corespunzătoare". De aceea este necesar ca în cuprinsul proiectului să fie introdusă o normă care să indice mijloacele necesare acoperirii golurilor de venituri sau sporului de cheltuieli.

5. Cu privire la denumirea de "burse comunitare" instituită prin prezentul proiect, semnalăm că termenul de "comunitar" conduce la ideea de burse acordate de Uniunea Europeană, ceea ce evident, este greșit, întrucât potrivit proiectului "bursele comunitare" se acordă de la bugetele locale.

Pentru aceste motive, sugerăm inițiatorului înlocuirea termenului "comunitar" cu altul mai adecvat, care să reflecte cu exactitate sursa bursei acordate.

6. Proiectul nu circumstanțiază unitatea administrativ teritorială care ar urma să acorde bursele și anume cea de la domiciliul elevului sau studentului ori cea pe a cărei rază administrativ teritorială se află unitatea de învățământ.

Totodată, în cazul municipiului București, propunerea ar trebui să precizeze explicit dacă bursele se suportă și de la bugetele sectoarelor sau numai de cel al municipiului.

7. Cu privire la obligația **nelimitată în timp** a elevilor și studenților, care au beneficiat de burse, de a lucra în țară după încheierea stadiului de pregătire, prevăzută la art.16, apreciem că pentru a nu fi considerat o îngădire a unui drept textul ar trebui să aibă în vedere o limitare în timp a acestei obligații.

În plus, considerăm că această obligație ar trebui materializată prin încheierea unei convenții între autoritățile administrației publice locale care acordă aceste burse și beneficiarii lor, prin care aceștia să-și asume respectiva obligație.

Tot în legătură cu acest articol, menționăm că el este inexact, deoarece prevede obligativitatea returnării la **bugetul de stat** a sumelor alocate pentru burse, deși aceste sume, potrivit art.10, se suportă de la bugetele locale și județene.

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. Având în vedere observațiile formulate la Cap.I. pct.4, sugerăm ca propunerea legislativă să aibă următorul titlu:

"Lege privind acordarea unor burse elevilor și studenților cu performanțe deosebite, de către autoritățile administrației publice locale".

2. La art.4 lit.a) și b), pentru evitarea repetiției, sugerăm eliminarea cuvintelor "bursa se acordă dacă", întrucât acestea se regăsesc și în partea introductivă a art.4.

Observația este valabilă și pentru art.5 lit.a) și b).

De asemenea, la art.4 lit.b), apreciem ca fiind necesară reformularea dispoziției cu privire la acordarea bursei elevilor din clasele VII-XII, prin menționarea și a clasei a XIII-a întrucât, potrivit art.15 alin.(5) lit.c) din Legea nr.84/1995, republicată, învățământul liceal, secundar superior, cuprinde clasele X-XII/XIII.

3. La art.4 lit.d), art.5 lit.d) și art.14 lit.b), sugerăm ca sintagma "câștigul minim pe economie" să fie înlocuită cu "salariul minim pe economie".

4. La art.4 lit.a), art.5 lit.a), art.8 lit.d), art.14 lit.a), considerăm că este mai adecvată sintagma "media generală a anului de studiu precedent".

5. Potrivit Legii nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, de regulă, verbele se utilizează la timpul prezent, forma afirmativă, pentru a se accentua caracterul imperativ al dispoziției. Pentru aceste motive, în partea introductivă a art.8, propunem înlocuirea verbului "se va face" cu forma prezentă "se face".

6. Semnalăm că la lit.d) a art.8, în mod greșit s-a făcut trimitere și la art.6, deoarece criteriile de acordare a bursei sunt prevăzute doar la **art.4 și 5**, astfel că se impune să se facă corectura necesară.

7. Semnalăm că între dispozițiile art.7 și art.10 din proiect există o neconcordanță. Astfel, în timp ce potrivit art.7 toate operațiunile necesare pentru aplicarea legii se efectuează de către consiliile județene din județele în care se înregistrează elevi și/sau studenți cu performanțe remarcabile, art.10 prevede că resursele financiare utilizate pentru plata bursei comunitare se alocă, pentru elevi, de la **bugetul local**, înțelegând bugetul comunei sau orașului, după caz, iar pentru studenți, de la **bugetul consiliilor județene**.

Așa fiind, apreciem că aceste operațiuni ar trebui efectuate de fiecare autoritate a administrației publice care acordă bursa cu atât mai mult cu cât între acestea nu există raporturi de subordonare.

8. Apreciem că expresia "Stabilirea dreptului la bursă comunitară se soluționează" din debutul art.9 nu este potrivită, în realitate fiind vorba despre soluționarea **cererii** de acordare a respectivei burse.

De asemenea, precizăm că textul este incomplet, întrucât el nu precizează organul competent a stabili acest drept sau a soluționa această cerere (consiliul local sau primarul, consiliul județean sau președintele acestuia).

9. Semnalăm că potrivit Legii administrației publice locale nr.69/1991, consiliul local și consiliul județean adoptă **hotărâri**, iar primarul și președintele consiliului județean emit **dispoziții**. Pentru aceste motive, propunem reformularea art.15 alin.(3) și (4), în funcție de intenția inițiatorului.

10. Având în vedere principiul consacrat de art.78 din Constituție, potrivit căruia legea intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial sau la data prevăzută în cuprinsul ei, dacă aceasta este ulterioară momentului publicării, precizarea acestui aspect la art.17 din proiect nu mai este necesară. Sugerăm ca acest articol să menționeze numai faptul că prezenta legea se aplică începând cu anul școlar 2000 - 2001.

PREȘEDINTE
Valeriu DORNEANU
Valeriu DORNEANU

București
Nr. 589/30.05.2000